

BAILLY

DE VERA

RELIGIONE

BT1101

B3

V.1

C.1

1080046260

215
-B-

E#88#182

TRACTATUS
DE
VERA RELIGIONE.

-o-o-

TOMUS I.

21

TRACTATUS
DE
VERA RELIGIONE,

AD USUM SEMINARIORUM
ET SACRÆ THEOLOGIE ALUMNORUM.

Auctore L. BAILLY,

SACRÆ FACULTATIS PARIENSIS BACCALAUREO THEOLOGO,
DIVIONENSIS ECCLESIE CANONICO,
PROMOTORE GENERALI, NECNON IN COLLEGIO
THEOLOGIE PROFESSORE.

EDITIO AD QUINTAM DIVIONENSEM,
LOCUPLETIOREM ET AB IPSO AUCTORE EMENDATAM,
EX AMUSSIM APTATA.

TOMUS I.

110380

PARISIIS,
APUD VINCENTIUM SALVÀ,
VIA DE LILLE, n° 4.

BT1101

B3

PARISIIS, TYPIS H. FOURNIER ET SOC.,
FONDO BIBLIOTECA MEDICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

ILLUSTRISSIMO ECCLESIE PRINCIPI

CLAUDIO - MARCO - ANTONIO
D'APCHON,

ARCHIEPISCOPO AUGUSTÆ AUSCIORUM.

Nihil mihi neque gratius contingere potuit, neque honorificentius, ORNATISSIME ARCHIEPISCOPE, quàm ut lucubrationem hanc auspiciis tuis liceret in lucem producere. Opus sanè tibi multis nominibus offerendum. Ad hoc invitabat tua erga me benignitas ac benevolentia, compellebat grati animi sensus, adducebat summum quo devotus sum auctoritati archiepiscopali obsequium. Sed quod prætereà movit me ad exoptandum efflagitandumque tuum huicce operi, ARCHIEPISCOPE ORNATISSIME, patrociniū, est hæc una omnium ore prædicata morum tuorum integritas. Ut id deprecarer persuasit ipsa operis materies; videlicèt opus in gratiam legis christianæ susceptum prodire debuit sub tutela ac favore patroni

omnium legis officiorum servantissimi ac studiosissimi, atque par erat ut in fronte libri in quo sermo est de re sanctissima, nomen inscriberetur quo mirabiliter fulciretur opus, sicque Ecclesiae hostes, quibus insignitus es virtutibus, ipso libri exordio refellerentur. Ea nempe virtuti vis inest atque majestas, ut impiorum admirationem colligat, reverentiam sibi conciliet, ac etiam nolentium suffragia rapiat. Reapse quidem religio morum suavitate, animi moderatione et æquanimitate, beneficentiâ in pauperes, vitâ à luxu et à deliciis semotâ, pacis amore, verbo dicam, officiorum praxi felicîus animis infunditur quàm contemplatione demonstratur. Vident boni omnes cum gaudio, ARCHIEPISCOPE ORNATISSIME, præcellentes istas in te coalescere dotes, virtutibusque archiepiscopo dignis sic eminere te, ut inter omnia ornamenta tua, minima portio sit generis claritudo. Hic tuus religionis amor suadet mihi fore ut hoc operis, si minùs dicendi formâ, certè argumenti magnitudine ac dignitate tibi non displiceat. Hoc excipias, velim, in meâ tibi observantiæ monumentum.

Tibi addictissimus et obsequentissimus servus
 LUDOVICUS BAILLY,
 theologiæ professor.

PRÆFATIO.

Serpit undequaque hisce infaustis temporibus impietatis venenum. Numerosa pseudophilosophorum turba in religionis perniciem consociatur. Alii in naturæ humanæ et rationis dedecus, mentem suam à materia non distinguunt, sese brutis æquiparant, hominem meriti et demeriti minimè capacem, ineluctabilique fato conductum pronuntiant, machinæ et automato assimilant, adimunt virtuti præmia et vitio pœnas, quæ post hanc vitam rependantur, proindè viro justo præcipuum solamen et incitamentum, vitioso saluberrimum terrorem tollunt, sicque societati non minùs quàm religioni nocent. Alii ipsam legem naturalem omnibus animis ingentem labefactant, convellunt; justis et injustis ex opinione conficta, aut ex utilitate propria, vel ex arte politica, vel ex potentia et appetitu originem repetunt. Virtutem à vitio non discriminari asserunt, sicque eos ad omnia scelera et facinora januam pandere non pudet. Multò plures rationem densissimis obnubilatam esse tenebris non animadvertentes, huic plus æquo indulgent et confidunt, aliam vocem audire, aliamque in agendis regulam sequi recusant, et eò usque audaciæ progressi sunt, ut

veritates illas quas superbiens eorum ratio non attingit, à Deo posse revelari pernegarent. Isti revelationem omnem quasi noxiam, mysteria, ritus, miracula, prophetias, et omne argumentorum genus quo firmatur christiana religio, temerario ausu lacesunt. Quæcumque sunt sacra oppugnant, ac christianum nomen penitus extinguere meditantur. Ad opus tam nefandum artes omnes viresque conferunt; omnem machinam submovent, ut religionis ædificium diruant atque demoliantur; nullum bellandi genus intentatum reliquerunt. Porphyrii, Celsi, Juliani, etc.; sophismata renovant. In philosophicis, physicis, historicis, chronologicis, criticis tela conquirunt, quæ contra christianam fidem jacent. Sub omni forma et specie suas perversas doctrinas proponunt. Exitiale virus ubique rapido cursu diffluit. Muneris est illorum præsertim quibus divina munia concedita sunt, consiliis et conatibus tam iniquis obsistere, tantam audaciam repellere, hostes in Ecclesiam tam sacrilegos, in Deum tam impios contere. Hoc præstiterunt permulti. Adfuerunt nostræ religionis ultores. Legem divinam victricibus armis defenderunt plurimi. Exstant innumera volumina et opera eximia, præsertim idiomate gallico conscripta, quibus Deistarum cavillationes aperiuntur, sophismata dissolvuntur, tela contereuntur. At verò impiis libros magis ac magis exitiosos in diem parturientibus, ac nova audentibus, multum utile duxi futurum esse opus latino idiomate conscriptum, scholis attemperatum, in quo sermone brevi, sed aperto, contententur tot errores, tot et tam horrendæ doctrinæ

quæ singulis diebus in lucem prodeunt; in quo recolligantur firmissimæ probationes et argumenta quibus divina religio fulcitur, et revincuntur ipsius oppugnatores; in quo, unâ voce, theologica juventus suæ fidei principia facili haustu combibere possit. Hunc laborem, instantibus viris amore religionis non minus quàm scientiâ eximiis, in me suscepi. Opus à multis exoptatum cum meditarer, rei difficultate et tenuitate meâ diutissimè à proposito deterritus sum. Apud me valuit tandem doctrinæ christianæ defendendæ et propagandæ studium. Accendit me ardor mentis ad utilitatem juniorum theologorum, quibus instituendis ex munere deputatus sum, et quibus lucubrationem hanc esse profuturam existimavi. Felicem me, si conatus votis respondeant!

TRACTATUM in duas partes dividimus; in prima parte de religione naturali, in altera de religione revelata disserimus. Quæ ad alios tractatus spectant prætermittimus. Disquisitiones vagas et inanes à vero theologo fugiendas resecamus. A controversiis inter theologos exagitatis discedimus. Cum solis incredulis manum conserimus. Ne disputationes quædam de miraculorum definitione et causâ, vel de aliis similibus inter nostros exagitatæ, aliquantulum in istorum utilitatem redundare videantur, in quavis theologorum et philosophorum sententiâ vel opinione eos revincimus: quod, meo quidem iudicio, maximi momenti est ac ponderis. Omnem curam impendimus ut cuncta inter se connecterentur, veritasque alia ex alia nasceretur et Iubente venâ dimanaret. Hinc ipso exordio operis tres disquisi-

tiones prævias de spiritualitate, libertate et immortalitate mentis instituimus, ne in discursu demonstrationum contextus et cohærentia turbarentur, tractatûsque filum abrumperetur. Multa paucis dicere conati sumus, brevitati consuluimus. Quæcumque ad convincendum efficaciora adinvenire potuimus, quæcumque in autoribus innumeris qui ad manus venerunt in causæ christianæ defensionem excellentiora, graviora, firmiora, nobis visa sunt, quæcumque subtiliora et captiosa magis à Deistis contra religionem urgentur, cum responso vulgò multiplici in brevi opere contraximus: in quo non minimus fuit labor. Quantum valuimus, dicendi genere candido et intellectu facili usi sumus, quod in scholis theologicis altiori et sublimiori anteponendum esse et multorum iudicio et proprio experimento didicimus. Hinc confidimus argumentationes nostras, licet interdum metaphysicas, non equidem ab iis qui libros solent non legere, sed libare tantum et saltuatim attingere, verum ab homine quolibet attento, sine multa opera esse percipiendas. Deum optimum, maximum oro ac deprecor ut opus ad defensionem religionis sanctissimæ susceptum benignâ gratiæ prosequatur aurâ; lectorum animis bonæ frugis, sinceræ videlicet fidei, semina committat; mentes eorum collustret, corda sic temperet ut ad Christi doctrinam dociles se præbent, acerrimè illam defendant, aliisque suadeant; in me verò eximium illud fidei suæ donum quod pro immensa sua bonitate largiri dignatus est, probè confirmet et augeat.

TRACTATUS DE RELIGIONE.

In tractatu de Deo divinisque attributis Athei qui Dei existentiam, Polytheistæ et Pagani qui ipsius unitatem impugnant, à theologis confutantur. Itaque cum existere Deum unum, summè bonum, summè perfectum, summè veracem, summè providum, in prædicto tractatu demonstratur, in eo non immoramur. Nunc debellare aggredimur alios christianæ religionis hostes, Deistas nempe, Judæos hodiernos et Mahumetanos. Utinam grande illud opus rectè agere valeamus! Duplicem in partem tractatum nostrum dividemus. Prima pars erit de Religione naturali, secunda de Religione revelata et positiva.

Antequàm verò de Religione naturali disseramus, tria quæ ab incredulis et deistis plurimis impugnantur, in antecessum esse comprobanda arbitramur, ne deinceps tractatûs filum abrumptur. Hæc autem tria, quibus totum innititur religionis ædificium, sunt animæ spiritualitas, ipsius libertas et immortalitas.